

Martyren i St. Andrews.

Et Billede fra den skotske Kirke i det 16 Aarhundrede. (Fortset.)

John Wigton, der var kommen for at se sine Søster, ved hvem han haabede at erholde en Forklaring, i hvilken han kunde undgaa den rædselige Pøbel, frøgte nu, at Opdagelsen af hendes Slegtforhold skulde berøve den fættels Pige de eneste Venner, hun ejede. Han dovende altsaa at appellere til en lang høgere Ret, idet han med et uroligt Blik paa James ytrede: „Derfor du frøgte Gud og har Medlidenshed med den ulgkelige, da lad mig faa Herberge her Natten over!“

James's Dne stammede. „Stulde jeg — — — men pludselig taamede han sig, ihvorvel en saa stor Ansigtsgænge, at Blodet sprang frem af de sammenbidte Læber. „Hvad andet end din egen onds Samvittighed har du at frøgte?“ vedblev han noget roligere. „Du ved not, at Loven ikke skal trumme et Haar paa dit Hoved, siden Kongedømmet engang have fordrøvet Wishart fra Byen og forbudt ham at forurolige Folket med sine Prædicationer.“

„Det gaar mig alligevel saadan, at hvem, der finder mig, naar mig ihjel,“ svarede den ulgkelige med den første Brodermorders Ord.

„Det skulde du have betænkt, før du folgte Beaton din Haand til den blodige Gerning,“ sagde James forargt. „J, jeg vil blot ikke dø nu,“ fattede den fremmede. Det baardede Udtryk i James's Ansigt formidledes. „Er du herfra Byen?“ spurgte han.

„Nej.“ „Gud være Tak derfor! Det var mig en sød Tanke, at en Mand, som paa nært Hold har hørt og set alt det gode, Wishart har gjort ind os baade til Legem og Sjæl, skulde kunne lønne ham paa denne Maade. Jeg stammede mig paa mine Landsmænds Vegne. Imidlertid raader jeg dig til, at du ufortøvet vender tilbage til det Sted, hvor du hører hjemme. Ja, jo før du frøer fra en Snigmorders Rædsel, desto bedre for os.“

„Jeg vil sige, men ved mit Liv; jeg kan ikke dø nu!“ bad Manden med stigende Angst.

James forstod nu klart, at Opfyldelsen af denne Bøn krævede en Forklaring eller et Retteberge. Han gaab derfor John Wigton et Blik til at følge sig, og sikkende gif han med langsomme Skridt op ad Trappen og aabnede Døren til det samme Værelse, hvor den ulgkelige en Gang før havde tilbragt en lang og sønlig Nat. „Vend her indtil videre,“ sagde han alvorligt, idet han slog Døren ilaas og saaf Nøglen i sin Lomme. Kommen tilbage, satte han sig ved Vinduet, stillede Hovedet mod Haanden og hensefant i dybe Tanker. Det var ikke længe siden, han var kommen i en salig Troesforening med sin Frelser, og det var nu første Gang, han satte paa en haardere Prøve med Hensyn til Vandringen i Jesu Fødsop. „Stal jeg følge min egen Vilde, eller skal jeg forlænge den og gøre, hvad den kære Herre Jesus vil,“ hed det indeni ham. Og hvad der var Herrens Vilde, vidste han, thi han havde hørt den apostolske Formaning, ved Guds Barmhertighed at hengive sig til et levende, heiligt og Gud velbehageligt Offer.“ Han havde fremdeles hørt: „Derfor din Fjende sulter, gif ham Mad, derfor han trefler, gif ham Drikke.“ Alt dette, mente han, vilde være langt lettere, dersom det havde været en personlig Fornærmelse mod ham selv, men nu var det Spørgsmaal om en anden, hvis Liv var meget kostbarere end hans! Han tænkte paa den Stund, da Wishart besøgte Ana ved hans Seng, da han den hellige Bog og talde til ham de Ord, der gav hans Hjerter Liv. O, hvor var det muligt, at han kunde forlade Morsof og mod den nye Mand! Og alligevel — havde ikke Wishart selv allerede vist paa hvilken Maade, han ønskede, at hans Venner skulde tage denne Sag? Dette gav James's Tanker en ny Retning, og uden at han selv vidste det, ytrede han omhyrder højt: „Jeg vil gøre det, fordi Wishart vil saaledes.“

„M, James,“ udrød Janet, som imidlertid opmærksomt havde betragtet ham, „for det ikke for Dr. Wisharts Styld, men for den kære Herre Jesus, der paa Korset bad for sine Mordere.“

James blev forbauset over, at den i Almindelighed saa tavse og tilbagetrukne Janet tilfaldt ham paa denne Maade. Ikke besmindre havde Pælen truffet ham, og han skyndte sig hen til den store Kirke, hvori enkelte Klædningsstuffer endnu forvaredes.

„Hvad søger du efter, James? Sig det, og jeg skal finde det, uden at du behøver at vende op og ned paa alt, som findes i Kirken,“ ytrede Janet, hvis Ordsmåns led ved Broderens Sægen i det gamle Familienshel.

James sporede intet, men tog en Klædning af grovt, mørkt Uldstj frem.

I det samme traadte Mary ind, blev og alvorlig. Rækket af sine Betragtninger ved den højløbte Samtale, som for nylig havde fundet Sted, havde hun gennem Døren genkendt sin Broders Stemme. Hun forstod straks, at han i hendes Nærhed havde søgt sig et Fristed, men var bleven opdaget.

„James,“ begyndte hun nu med lab, men rolige Stemme, „den Mand, som nylig appellerede til din Barmhertighed, er min Broder, John Wigton.“

Janet og Archie udbrød paa en Gang et Raab af Overraskelse, maaste Mariefel, men James var rolig og tabt, medens Pigens milde Dine undrende og spørgende hvilede paa ham.

Endelig ytrede han med usædvanlig Milddhed: „Mary, vil du ganske ham eller ikke?“

„Jeg ønsker at tale med ham.“ „O, ham da disse Klæder; de vil gøre ham uigenkendelig for enhver. Forskn ham ogsaa med den Mad og Drikke, han kan behøve.“

„Gud velgigne dig,“ hviskede Mary og skyndte sig ud af Værelset.

Mennestehjertet er, saaledes som Striften vidner derom, paa en Gang en trodsig og forsigtig Ting.

John Wigton, der nogle Tider tidligere ikke havde frøgtet for en voldsom Død, var nu færdig til at under-

læse sig hvadsom helst, naar han kun derved kunde haabe at forlænge sin Livsdag en Smule paa Jorden. En magtig Forandring var i disse faa Timer foregaaet med ham, og vi vove at udtale, at den Mand, som nu frøgte for Døden, var visere end den, der nylig uforvarede havde søgt den. Hvorledes skulde han, der havde en blytung Byrde af ubetalt Styld paa sin Samvittighed, kunne med Frimodighed træde frem for sin Slæber og Dømer?

Han sad nedbrudt mod Vordet, da Mary traadte ind og sagte udtalte Ord: „Broder!“ Ojeblikkelig traal han hans Hænder fra Ansigtet og saa op, men i næste Sekund fandt Hovedet igen ned mod hans Bryst.

„Jeg vil ikke bedrøje dig,“ vedblev Mary, „men dersom det ikke var urigtigt at tænke saaledes, da ønskede jeg, at Gud havde hentet mig herfra før, at jeg ikke skulde opleve en Dag som denne. Broder, Broder, hvorledes kunde du drømme om en saa forfærdelig Gerning?“

„Jeg vil ikke anklage ham, som opfordrede mig dertil. Min egen Styld er dertil alt for stor,“ fattede han med en Stemme, der forraabte et knust Hjerter.

„O, du være lovet, at ikke det værste indtraf,“ sagde Mary mildt. „Jeg skalber, naar jeg tænker paa, hvad der havde kunnet ske.“

„Spiser, du har dog Ret,“ sagde Wigton, „Wishart prædikerte Guds sande og levende Ord. Jeg arme Synder, jeg har kæmpet mod Herren selv.“

„Gud kan forlade ogsaa din Synd.“

„Hør her, — men — jeg er en stor, stor Synder. Vi maa nu stilles ad for lang Tid, Mary. Du ved, at jeg maa flygte for mit Liv.“

Uden Taarer, men med et Udtryk af den dybeste Smerte sagde Mary: „Jeg ved det, men jeg vil bede for dig Morges og Aften. Ja, jeg vil lige saa lidt forglemme dit Navn, som hans, hvis Liv du vilde tage, og jeg baa-ber, at vi engang ved Guds Barmhertighed skal gensé hinanden ved Guds høje Haand.“

„Stal vi da stilles som Venner?“ spurgte han og rakte hende sin Haand.

„Ja, at ja,“ svarede Mary varmt, men en pludselig Tanke paa Morddaabnet, der nylig havde hvilet i denne udtrafte Haand, gjorde, at hun et Ojeblik ngløde med at gribe den.

„Du vil ikke tage min Haand,“ saald Broderen ind, „men ha n stillede mig i samme Ojeblik ind i sine Arme.“

Overbeudet af denne Erindring glemte han paany Ansigtet i Hænderne og gærd lideligt. Wisharts forladende Kærlighed havde besjeeret ham. Siden han forlod Forældrebemmet, vidste han neppe, hvad det vilde sige at græde, men nu, nu hullede han som et Barn, ille af Blus-fel, ille af Snydesfølelse, men kun ved Mindet om den Kærlighed, som havde besjeeret Wishart til med sine Arme at omslutte og beskytte ham. Og han havde dog saa bittert hadet denne Mand, at han fuldt og fast havde troet, at han gjorde Gud en Tjeneste ved at dræbe ham. Med Hette siger Luther: „Satan kan ikke udbride Satan, eller Had skulle Had, men Guds Fingere, Kærligheden, kan gøre det.“

Mary saa, at hver Kerbe rystedes hos Broderen. Sagte slangede hun sine Arme om hans Hals, trykkede sine Læber mod hans og hviskede: „Den kære Herre Jesus vil forlade dig.“

„Hans Tjener forlod mig,“ mumlede den oprættede Mand.

„Kan du da tænke dig, at Restens eget Hjerter skulde være mindre kærlighedsfuldt end Henerens? Eller mon det ikke er af ham vilde, Wishart har lært at forlade? Naar han, hvis Liv du vilde tage, søgte med sit eget Legeme at beskytte dig mod dine Forsølgere, tror du da ikke, at den Herre Jesus selv, dersom du vender dig til ham, skal tage dig i sine Arme og beskytte dig mod alt, som kan skade dig?“

„O, Mary, hvilken Tilflugt for mig — for mig! — Nej, det er alt for godt!“

„Han er kommen for at frelse de fortæbte; han vil ogsaa frelse dig.“

„Det er nu sent, jeg maa herfra, de stænge eller Stadsporten,“ udrød John Wigton Samtalen, idet han hurtigt rejste sig op.

Mary gav ham de Klæder, hun havde med sig og tilbød ham ogsaa noget Mad, men han vilde ikke spise.

„Kunde du ikke blive her Natten over?“ spurgte hun. „Jeg vover det ikke, og høortil skulde vel det tjene?“

„Sig mig i det mindste, hvor du tænker at rejse hen.“

„Jeg ved det ikke. Derimod ved jeg altså vel, hvorfor jeg ikke gaar, og det er til St. Andrews. Hver Mand's Haand vil nu være imod mig og Kardinalens mest.“

„Hav maa være en grusom, blodstædig Mand,“ udrød Mary svende. „Hvad kan dog være Aarsagen til hans Had mod den gode Dr. Wishart, der aldrig har tilføj ham den mindste Fortræd eller Forurettelse?“

John Wigton vidste neppe, hvad han skulde svare. „Han hader ham, fordi han er — han var — hvad de kalde en Kættier. Men dermed kan det være, hvordan det vil; jeg vil af mig ganske Hjerter bede Gud velgigne ham, og det vil jeg gøre hver Dag, om en saadan Synders Bøn skal gælde noget.“

After svigtede Stemmen ham, og først efter nogle Ojeblikke kunde han fortsætte: „Hærdel, Mary, du trofaste, kærlighedsfulde Søster! Maa du senere skal høre fra mig, maaste ikke. Spørg dog ikke over mig. Jeg er glad over, at du har bedre Venner end mig.“ Hærdel.“

Mary kastede sig i hans Arme og gærd voldsomt. Sægte gjorde han sig fri fra hendes Omfavnelser og skyndte sig bort. „Min stakkels, arme, arme Broder,“ fattede han, indtil hendes oprørte Hølelser endelig gav sig Lust i en brændende Bøn for ham, for sig selv og for alle dem, som var hende kære.

Vi høre intet videre om denne Mand og ved ikke med Vished, om han kom til Fred med Gud og blev en ny Slædning i Kristus Jesus, men vi haabe det ved Guds Barmhertighed.

Imidlertid aabnedes Døren, og James traadte ind. Mary vidste ikke, hvorfor hun skald saa festligt, da hun genkendte Lyden af hans Trin. Hvad frøgte hun vel? Hans Foragt? Nej, hun vidste, at han var alt for højsindet til at lade hende erfare dette; men hun søgte alligevel, at John Wigtons Søster aldrig kunde blive for ham eller hans Søstrende, hvad hun sår havde været. Banæren læ-

bede nu ved hendes Navn. Hun vilde sig langt, langt bort fra dem alle.

„James,“ begyndte hun derfor nu i en saavidt rolige Tone, som det var hende muligt at antage, „James, du ved, at Gud i Dag har lagt sin Haand tungt paa mig. Det er imidlertid min Træst, at jeg tager alt af ham og ille af ubarmhjertige Mennesker. Flere end min stakkels Broder havde Del i Blodskylden. Jeg tror, at han oprigtig angret sin Synd, og at den kære Herre Jesus vil forlade ham hans Synd. Men det var ikke derom, jeg nu tænkte at tale.“

Hun standsede og traal Manden dybt, glad over, at der i Værelset var saa stummelt, at James ikke kunde se den glødende Rødme paa hendes Kinder. Ansigtet sige sig til det Værelse vedblev hun: „Vi har vel før været fattige, men ingen Stemplel har slæbet ved vort Navn. Nu er det anderledes. Ingen Wigton vil mere vove at opløse sit Hoved. Gud vil forlade, men Menneskene vil aldrig gøre det, idetmindste vil de aldrig glemme min Broders Prøve paa denne Dag. Og jeg er Mary Wigton, John Wigtons Søster! Archie og Janet —

Hun til ille fuldstændig Meningen. „Janet anser dig som sin egen Søster,“ afbrød James hende, „og jeg — jeg elsker dig høiere end alt andet i Verden.“ Herpaa fulgte en Erklæring, ved hvilken den alvorlige James for første Gang i sit Liv paa en Gang blev deltalende. Begge de unge, som under fælles Prøvelser dybt og inderligt havde fæstet sig til hinanden, vekslede her hellige Øster, som de bad den Herre Jesus velgigne og befale. De var forbisfede om, at han med Velbehag saa ned til dem i denne Stund, og deres sidste Bøn var denne: „Maa du, Herre, og du alene blive vor Stat og vor Del.“ De kunde ikke have elsket hinanden saa inderligt, dersom de ikke havde elsket ham endnu høiere.

Denne Dag, der for Mary havde været saa fuld af Bitterhed, endte saaledes i stille Fred. Prøvet og tugtet, men ingenlunde forladt, hvilede hun i barnlig Tro paa Ordet, takkende Herren for, hvad han havde givet, og bedende ham om endnu større Ting for den angreide Broder.

II. Kapitel.

Solskin efter Regn.

(Efter Ibsen's Læder Gud Solskin igen skinnede. (Lob. 8, 22.)

Janet Duncan hilfede med Glæde Mary som en sø Søster, og Archie var ikke mindre tilfreds med Broderens Bals. Dog kunde han ikke undlade at udtale det efter hans Mening ønskelige i, at Mary jo sår jo heller til ombytte Karneel Wigton med Duncan, der for nærværende havde en langt bedre Klæng i alles Dren.

En saadan hastig Ombytning af Navn skulde heller ikke have været James og Mary imod, men de maatte vende paa „bedre Lider“ og se, hvad deres himmelske Fæder vilde give dem. Den forfærdelige Sygdom begyndte at aftage, Livligheden paa Gaden begyndte at vende tilbage, Butikker og Handelspladser aabnedes paany. Varme og inderlige var de Følelser, som fra manges Hjerter opsteg til Livets og Dødens Herre.

James Duncan søgte sig Ansættelse i en Stilling, som den han før havde haft. Efter mange forgæves Forøg var det endnu ikke lykkedes ham, da der indtraf en Hændelse, som ledede hans Tanter mod et andet Maal.

Mary havde en Dag været borte fra Hjemmet med noget Svarbejde og blev ille lidet forundret, da hun kom tilbage og fik at høre, at Dr. Wilson havde været der og spurgt efter hende samt anmodet om, at hun saa snart som muligt vilde besøge ham i hans Hjem. Mary havde i lang Tid ikke uden en vis Bitterhed i Hjerter kunnet tænke paa denne Mand, som, menneskeligt set, havde været forsigtig til saamegne Videlse for hende og hendes stakkels Fæder; men denne Følelse hørte nu til det „gamle“, som var „forbigaaet“ i og med den store Forandring, hun selv havde gennemgaaet, og da hun hørte, at Sygdommen havde truffet ham, havde hun baade kunnet bede for ham og glædet sig over, at han atter var bleven rask igen. Dette uagtet foretok det hende modbydeligt at besøge ham, og det var ille uden en indre Kamp, hun kunde bestemme sig til at imødekomme hans Armodning.

Omfrider gif hun, og det varede længe, før hun kom tilbage. Da James mødte hende i Døren, saa han, at hun havde grædt, men hun beroligede ham straks med den Forsikring, at der intet ubehageligt var indtruffet. „Jeg har blot ille kunnet tilbagegæde mine Taarer, da Dr. Wilson igen har oplyst den gamle Døst mellem ham og min Fæder.“

„Hvad siger du? Han har vel ille tilbagebetalt dig Pengene!“ udrød James.

„Jo, lige til sidste Skilling, og ille det alene, men han har ogsaa betalt en høj Rente for dem i hele den Tid, han har haft dem.“

„Ovillige gode Nylheder!“ udraabte paa engang Janet og Archie. „Har du sår alle disse Penge hjem med dig?“

„Nej, jeg var bange for at gaa alene paa Gaden med en saadan Stat. Det bliver vel debsl, at James henter dem.“

„Men hvad bevæger Dr. Wilson til, uden Lovens Mellemkomst at tilbagebetale saa meget?“ fortsatte Janet.

„Han har forandret hans Hjerter,“ sagde Mary.

„Han var meget bedrøvet over det ondt, han havde tilføj os, men jeg sagde ham, at Gud havde vendt det til det gode; thi havde det ikke været for disse Penges Styld, havde jeg vel aldrig kommet her, hvor jeg har hørt Guds Ord forkyndt pørt og rent. Jeg maatte fortælle ham, hvorledes det hele Tiden var gaaet os. Han græd højtlig og sagde, at om han end vidste, at Gud havde forladt ham, kunde han ille tilgive sig selv.“

„Og er det ille Dr. Wishart, som har gjort saadanne Underer!“ udrød Archie med hele Barmen af sin Beundring for den elskede Læger. „Medens han lærer, at ingen bliver salig ved sine Gerninger, bevirker en eneste af hans gode Prædicationer flere gode Gerninger, end alle de øvrige Prædicationer sammen.“

Ved denne uventede Hændelse var Mary kommen i

Besiddelse af en Medgift, der gjorde, at James og hun naarfomhelst kunde tænke paa at fuldbyrde deres Forbindelse. Efter afsluttede Raadslagninger om, hvorledes man paa bedste Maade skulde anvende den lille Kapital, ytrede Mary ganske bestemt: „Jeg kan ille komme fra Tanken om min Fæders lille Gaard derude paa Landet.“

„Vilde du gerne vende tilbage til den?“ spurgte James livligt.

„Om jeg vilde!“ gentog hun. „M, James, jeg vilde not, men det vilde være for meget, jeg vover ille at tænke derpaa.“

Men James vovede at tænke paa det; med den Ræsfhed til at fatte Bestlutninger og den Kraft, der var ham egen, lod han sig underrette om Forholdene og fandt, at han uden at stifté Gæld kunde købe den lille Jordlod. Selv opkovlet paa Landet havde han deltaget i alle de Arbejder, som foretomme ved Driften af et mindre Nordbrug. Kærlighed er desuden en magtig Drikraft, og Ulygten til at kunne berede Mary Glæde og Trøst indgav ham de bedste Forhaabninger.

Da James den følgende Dag besøgte den rige Rødbænd, gjorde denne ham mange Spørgsmaal angaaende ham selv og hans Familie. Det var ham maagtpaaliggende at lære den Mand at kende, som skulde blive Mary Wigtons Støtte, og det glædede ham, at han hos James Duncan fandt de almindelige Kendetegn paa en sand Jesu Discipel. Bvrigt efter, saavidt det stod i hans Raat, at gøre det onde, han havde tilføj Familien Wigton, godt igen, tilføede han sig at modtage den unge Archie paa sit Kontor og opbrage ham for Handelshandten. Dette Tilbud lyste en tung Byrde fra den ældre Broders Hjerter, thi han havde ofte med ilro spurgt sig selv, hvad der skulde blive af den tilværlige, rigt begavede Dreng.

Opfyldt af Glæde og Taknemmelighed skyndte han sig hjem for at meddele Mary og sine Søstende disse gode Nyheder. Men, hvor stor blev ille hans Forbavselse, da Archie med den største Bestemtthed i Verden erklærede, at han aldrig vilde bestemme sig for Gaden. Han, der før havde anset Skolen for sit Livs Plage, bad nu paa det indfærdigste om at maatte tilbringe i det mindste et Aar der endnu. Forægves spurgte man ham om Aarsagen til, at han saa hastigt havde forandret sin Mening om Skolen. Archie angav ingen Grund, han holdt kun fast paa, hvad han havde sagt; ingen Bønner, ingen Forestillinger, ingen Trusler syntes at kunne rølle ham.

Da Archie foreblev lige ubøjelig, endog efter at han havde „sovet paa Sagen“, paalagde James ham med faderlig Værdighed selv at gaa til Dr. Wilson og talte ham for hans velvillige Tilbud, samt sige, hvorfor han ikke kunde modtage det. Archie santlykkede heri, og Broderne fulgtes ad.

„En bejnderlig Forandring er foregaaet med Drengen,“ ytrede Mary til Janet, da de vare bleve alene. „Han, som før var hengiven til de vildeste Optøjer, sidder nu hele Dagen igennem og lærer i „Dr. Wisharts Bog“, som han kalder den.“

For Mary og de ældre Søstende var det nye Testamente „Guds eget Ord“, men for Archie var det endnu blot „den gode Dr. Wisharts Bog.“

Begge Brøderne traadte imidlertid ind hos Dr. Wilson, der straks mødte dem med Udtraabet: „Jeg har i Dag Nyligheder at meddele, som vil vække Sorg i mange Hjem inden vor By!“

„Er Væffen brudt ud igen,“ spurgte James blegnende.

„Nej, Gud være Lov! Men jeg har nylig faaet at høre af James Wedderburn, der er godt kendt med Dr. Wishart, at han naar færdig til at forlade Dundee. Hans næste Prædiken vil blive den sidste her.“

Et Smertenssting undslap Archie og bragte Rødbænd til at fæste sit Blik paa ham.

„Det var i Sandhed en sørgelig Nyhed,“ ytrede James, idet han betonedede hvert Ord. „Men mon man ille skulde kunne overtale ham til at blive her.“

Rødbænden rystede paa Hovedet. „Nej, nej; han siger, at hans Mission her er endt, og at Gud kalder ham til en ny Arbejdsmaat. Imidlertid er jeg forvisset om, at mange iblandt os gerne ville gennemgaa en ny Tid af Sygdom og Glendighed, om vi blot kunde have den Glæde, at beholde den dyrebare Læger hos os.“

„Ete Guds Vilde,“ sagde James bedrøvet, og efter en Paube tilføjede han: „Hvor tænker han at begive sig hen?“

Wedderburn vidste det ille med Sikkerhed. „Maaftle det bliver til Monteale, hvor han først begyndte at prædike, eller tilbage til Kye.“

Samtalen drejede sig herefter om Wisharts forte, men velsignelsesrige Virksomhed. James og Archie vidste kun lidet mere om deres elskede Læger, end hvad de selv havde hørt og set. De lyttede derfor med desto større Opmærksomhed til Wilsons Beretning om hans Optraeden i Ayr og ommligende Gæne. Der saabelsom her havde han vist sig som en Guds Tjener i et rent Liv, i Visdom, i Laalmodighed, i Venlighed, i den Helligaand og i en ustrømmt Kærlighed.“

Blandt andre Eksempler herpaa er ogsaa et, som Reformatoren Knox i sine Skrifter har bevaret for os. Wishart var engang anmodet om at prædike i Kirken i Mauchline, men ved Ankomsten derhen fandt han, at Sheriften, støttet af de Katholske, havde sat Vagt omkring Kirken for at hindre hans Optraeden der. Wisharts Venner, blandt hvilke Sønnen af Skottlands ældste Familie befandt sig, søgte en retmæssig Fortrydelse over denne Fremgangsmaade, og de vilde med Vold aabne Kirken. Men den fredommelelige Guds Tjener ytrede til Hugh Campbell, den ivrige blandt hans Forsvarere: „Broder, Jesus Kristus er lige saa magtig ude paa Marken som inde i Kirken, og jeg finder, at han selv oftere prædiker i Orknen, ved Havets Strand eller paa andre aabne Pladser end i Jerusalems Tempel. Det er Fredens Evangelium, Herren har sendt mig til forkynde. Ingen Menneskers Blod maa derfor udgydes for denne Prædiken.“ Derpaa skyndte han sig, fulgt af Føllestæren, hen til en Høj, hvor han holdt en gripende Prædiken, og Knox glemmer ille at tilføje, at Gud gav en særdeles klar og valler Dag. Vore Dages Rittegangere vilde maaste forsøbes ved at høre, at denne Prædiken varede over tre Timer, men Prædikanter vidste, at Tiden var kort, og Tilhørerne led ille af Overmættelse, thi „Guds Ord var højt agtet i disse Lider.“ (Fortf.)